

THEO STIJNEN (PLASTICSEUROPE NEDERLAND) STRIJDT TEGEN DE VOORRODELEN

'KUNSTSTOFINDUSTRIE WERKT HARD AAN OPLOSSEN PROBLEMEN'

Plastic is een veelgebruikt materiaal, maar het zit nog weleens in de beklagdenbank. Pasbenoemd directeur Theo Stijnen van PlasticsEurope Nederland neemt het op voor het materiaal, de producten en zijn industrie.

Tekst: Jos de Gruiter

Eerder dit jaar werd Theo Stijnen benoemd tot directeur van de Nederlandse tak van PlasticsEurope, de belangenorganisatie van de Europese kunststofindustrie. Daarvoor was hij *responsible care manager* bij chemiegigant Sabic. Zijn werk richtte zich op verbetering van de veiligheids-, gezondheids- en milieuprestaties in de keten, van toeleveranciers tot afnemers. Als directeur van PlasticsEurope Nederland is hij met dezelfde ambitie aan de slag gegaan. "Bedrijven zijn vaak gefocust op hun eigen productie," licht hij toe, "en minder op de productketen waarin ze opereren. De oplossingen moeten worden

gezocht door goede samenwerking tussen alle betrokken partijen. In mijn nieuwe rol krijg ik de gelegenheid daarop meer nadruk te leggen. Dat kan alleen in samenwerking met andere partijen, zoals de georganiseerde kunststofindustrie, recyclingbedrijven en kennisinstutten."

Cirkel sluiten

De kunststofindustrie ligt onder een vergrootglas, ervaart hij. "Plastic is een mooi materiaal, waarvan nuttige producten worden gemaakt, maar in de afvalfase ontstaan soms problemen: niet alle afval kan nu nog worden hergebruikt of gerecycled. Een deel van het afval moet nog worden verbrand – waarbij overigens energie wordt teruggewonnen. We willen de cirkel echter zo veel mogelijk sluiten door hergebruik en het maximaliseren van mechanische materiaalrecycling en, op termijn, introductie van chemische materiaalrecycling. De industrie realiseert zich dat terdege en doet er veel aan om die problemen op te lossen, maar ik krijg de indruk dat het de buitenwereld niet snel genoeg kan gaan. Vorig jaar hebben we een belangrijke stap gezet door het tekenen van het *Ketenakkoord Kunststofkringloop* met ngo's, de opleidingswereld en de overheid. We zetten voortdurend stappen in

de goede richting, maar de druk is groot." Plastic zit nog weleens in de beklagdenbank. De krantenlezer krijgt foto's voorgeschoteld van zeeschildpadden die verstrikt zijn geraakt in plastic *six pack rings* en van opengesneden vogels die van plastic attributen blijken te hebben gesnoept. Plastic is zwerfafval dat oceanen verandert in plastic soep. En het probleem reikt verder. Onlangs publiceerden Wageningen University en onderzoeksinstituut Imares de resultaten van onderzoek waaruit zou blijken dat de aanwezigheid van plastic afval niet alleen in zout, maar ook in zoet water schadelijke effecten tot gevolg heeft. Kortom: plastic is in de afvalfase een probleem. Iemand die zegt dat hij dit probleem wil aanpakken, kan rekenen op sympathie. Zo werd eind september in het televisieprogramma *De Wereld Draait Door* de 19-jarige student Lucht- en Ruimtevaarttechniek Boyan Slat (TU Delft) tot 'Man van de maand' uitgeroepen. De motivatie: hij zou een methode hebben bedacht om oceanen van hun afval te ontdoen. Zijn idee: leg twee 100-kilometerlange drijvende armen in de vorm van een V op het zeeoppervlak en laat de stroming haar werk doen. Schepen kunnen het verzamelde afval aan land brengen. Het

PLASTIC BOODSCHAPPENTAS

Het Europees Parlement stemde een jaar geleden in met een plan om het aantal gratis kunststof boodschappentasjes in vijf jaar tijd met 80 procent terug te dringen. Brussel maakt zich zorgen om de volgens de Europese Commissie acht miljard tasjes, die in 90 procent van de gevallen maar één keer worden gebruikt. De tasjes uitsluitend tegen betaling aanbieden is een mogelijkheid, zegt Stijnen. "Het geeft aan dat een plastic tasje waarde heeft en als iets waarde heeft gaat de gebruiker er verantwoord mee om."

Stijnen: 'We zetten voortdurend stappen in de goede richting, maar de druk is groot.'

BIODEGRADEERBAAR PLASTIC

De ontwikkeling van biobased en biodegradeerbare plastics zal de problemen voor de industrie op de korte termijn niet verminderen, denkt Stijnen. "Voor bepaalde toepassingen, zoals landbouwfolie, zijn biodegradeerbare grondstoffen veelbelovend, maar er is voorlopig onvoldoende biomassa beschikbaar om een belangrijk deel van de huidige plastics te kunnen vervangen door biobased plastics. Daarnaast is biodegradeerbaar plastic minder eenvoudig te recycleren."

FOTO: TAMAR UYTERWIJK

plastic kan geschikt gemaakt worden voor hergebruik. Slat zamelde via *crowd funding* ruim 2 miljoen dollar in voor de bouw van een schaalmodel.

Stijnen wil geen formele reactie geven op de plannen. "Wij juichen alle initiatieven op dit gebied toe", zegt hij. "Maar het schoonmaken van de oceanen is een gecompliceerde aangelegenheid. Onze primaire focus moet op preventie liggen, zodat we niet gaan dweilen met de kraan open. Samen met andere partijen, zoals overheden, onderzoeksinstituten en ngo's, kijken we daarnaar. In Nederland hebben we, mede dankzij de goede infrastructuur voor afvalinzameling en -verwerking, de lekkage van plastic afval naar rivieren en zee al belangrijk kunnen beperken. Met name in minder ontwikkelde landen is het nog een enorm probleem. We moeten proberen hierbij met onze kennis te helpen."

Geen negatief imago

Ondanks de kritische benadering heeft de kunststofindustrie in Nederland niet te lijden onder een negatief imago, ervaart Stijnen. "We recycleren veel en we stellen ons constructief op als het gaat om het oplossen van problemen. Hetinzamelsysteem *Plastic Hero* is mede op initiatief van de industrie tot stand

'Kunststofindustrie ligt onder vergrootglas'

gekomen en we zijn gesprekspartner als het gaat om het oplossen van de plastic soep in oceanen. Daarnaast kijken we ook naar de manier waarop we zelf ons afval behandelen. We voorkomen dat pellets (plasticorrels) bij productie of transport worden gemorst en in het milieu komen. Onder de naam *Operation clean sweep* wijzen we de fabrikanten en transporteurs op het belang daarvan. Je hebt geen recht om de consument op zijn gedrag aan te spreken als je zelf slordig bent. Door deze verschillende activiteiten worden wij gezien als een bedrijfstak die zijn ogen niet sluit voor problemen en die hard werkt aan verduurzaming."

Het ontbreken van waardering voor de prestaties van plastic is een terugkerende zorg van de PE-directeur. "Plastic is een licht materiaal, het kan goed worden bewerkt, het heeft tal van toepassingsmogelijkheden en het is goedkoop. En wat

vaak vergeten wordt: als we alle plastic zouden vervangen door de *next best*-oplossing, dan zou de CO₂-uitstoot aanmerkelijk groter zijn. Maar in de gebruiksfase wordt de toegevoegde waarde van plastic onderschat en na het gebruik wordt plastic vaak gezien als nutteloos materiaal."

Van alle plastic verpakkingen wordt ongeveer de helft ingezameld en hergebruikt. Als het aan de Europese Commissie ligt gaat dat aandeel naar 80 procent in 2030. "Een zware opgave," vindt Stijnen, "maar we onderschrijven die ambitie. De ontwikkeling en inzet van chemische recycling van kunststoffen zal hierbij van essentieel belang zijn." De industrie is bij die ambitie volgens hem bovendien in hoge mate afhankelijk van de bereidheid van consumenten en professionele gebruikers om gebruikte plastic producten netjes in te zamelen. Stijnen: "De waarde ervan te herkennen." ■